

ErsteEUdesk

broj 42. / svibanj 2010.

Pretpristupni fondovi

Još tjedan dana za prijavu
na IPARD natječaj
Radionice za IPARD konzultante
Objavljen pravilnik za IPARD Mjeru 301

Programi Zajednice

Još uvijek otvoreni natječaji programa Eko
inovacije i Inteligentna energija
Info dani za Sedmi okvirni program
Financijski aspekti Sedmog okvirnog programa

Primjer projekta
LIFE: Nadgledanje tla

Aktualnosti
- **Europski tjedan malih i srednjih poduzetnika**
Smanjenje emisija stakleničkih plinova
Izveštaj Vijeća mudraca – Europska unija 2030

Politike EU
Klimatske promjene i Okoliš

Predstavljanje zemalja
Tunis i Alžir

Dragi prijatelji,

U ovom izdanju newslettera naglasak stavljamo na zaštitu okoliša i klimatske promjene. Osim što smo u kratkim crticama opisali ta dva područja kao politike EU, donosimo i vijesti o različitim konkretnim aktivnostima iz tih područja na razini EU. Podsjećamo na dva CIP natječaja koja su još uvijek otvorena: jedan u okviru programa Inteligentna energija u Europi, a drugi u okviru programa Eko inovacije. I primjer projekta koji smo ovaj put odabrali za vas je iz područja zaštite okoliša, iz programa LIFE za treće zemlje. Radi se o projektu uspostave sustava nadgledanja tla u Hrvatskoj usklađenog sa standardima EU. Među aktualnostima donosimo vijest o aktivnostima u okviru inicijative za smanjenje stakleničkih plinova.

Također izdvajamo niz vijesti o 7. okvirnom programu za istraživanje i razvoj koje se odnose na najave događanja ili izvještaje o već održanim događanjima vezanih za ovaj program, kao i na promjene u samom sustavu provedbe.

Treći tematski blok zastupljen u ovom newsletteru odnosi se na program IPARD. Natječaj za mjere koje financiraju projekte proizvođača i preradivača hrane (101. i 103.) još uvijek je otvoren, a postoji i najava za skoro ponovno objavljivanje. U tijeku su intenzivne aktivnosti podizanja razine znanja za izradu projekata za prijavu na njega u organizaciji HUP-a. Vezano za mjeru 301. – ruralna infrastruktura donosimo vijest o objavi novog pravilnika, pa se općine koje će prema predispozicijama mjere imati pravo na prijavu projekata na natječaj mogu pripremati za budući natječaj.

Zadovoljstvo nam je pokazati da svojim aktivnostima sudjelujemo i u jednoj europskoj inicijativi usmjerenoj prema malim i srednjim poduzetnicima. Erste akademijom za poduzetnike namijenjenom klijentima uključili smo se u Europski tjedan malih i srednjih poduzetnika 2010.

Svoje upite i komentare slobodno nam pošaljite na udesk@erstebank.com.

FOTO: EUROPEAN COMMUNITIES, 2010

AKTUALNOSTI

Europski tjedan malih i srednjih poduzetnika

[Europski tjedan malih i srednjih poduzetnika](#) je manifestacija koja već nekoliko godina u prvi plan stavlja male i srednje poduzetnike kao izuzetno važan segment europskog gospodarstva koji predstavlja 99% gospodarskih subjekata na području Europske unije, kreira više od dvije trećine europskog BDP-a i zapošljava 75 milijuna radnika.

Erste banka će 2. lipnja u okviru Europskog tjedna za svoje klijente održati prvo u nizu obrazovnih događanja pod nazivom Erste akademija za poduzetnike. Namjera nam je interno znanje u banci podijeliti sa svojim klijentima i na taj način doprinijeti povećanju razine poduzetničkog znanja. Teme koje smo odabrali su iz područja makroekonomije, procjene kreditnih zahtjeva, fondova EU i poreza. Kratak opis ovog, kao i popis svih događanja u Hrvatskoj koja se odvijaju u okviru Europskog tjedna dostupan je [na internetskim stanicama Europske komisije za poduzetništvo i industriju](#).

Smanjenje emisije stakleničkih plinova

Više od 500 gradonačelnika europskih gradova se 4. svibnja obvezalo da će do 2020. godine smanjiti emisiju ugljičnog dioksida za više od 20 %. Među njima je i 7 hrvatskih – Zagreb, Duga Resa, Jastrebarsko, Klanjec, Rijeka, Velika Gorica i Zaprešić. Gradovi su se obvezali na štednju energije, povećanje udjela obnovljivih izvora energije te podizanje razine svijesti o štetnosti stakleničkih plinova kod svojih stanovnika. Gradovi emitiraju skoro polovicu ukupne emisije stakleničkih plinova. Oko 80% stanovništva živi i radi u urbanim sredinama, u kojima se troši više od

80% ukupno potrošene energije. Osim toga, povjerenik za energiju Guenther Oettinger je istaknuo i gospodarski učinak ovih aktivnosti, budući da investicije u smanjenje emisije ugljičnog dioksida i u energetske učinkovitost stvaraju dugoročna radna mjesta, koja se ne mogu preseliti na druge lokacije.

Nedugo nakon toga, 26. svibnja, Europska je komisija odustala od ponude da EU jednostrano smanji emisiju stakleničkih plinova za 30% do 2020. godine umjesto 20% kako je bilo inicijalno zamišljeno. Do odustajanja je došlo pod pritiskom država članica i industrije, a povjerenica zadužena za klimatske promjene Connie Hedegaard objasnila je da se radi o političkoj odluci koju će čelnici EU donijeti kada se pokaže prilika za to, a da sada nije vrijeme za nju. Politički prioritet u ovom trenutku jest prevladavanje krize s eurom.

Izveštaj vijeća mudraca za projekciju Europske unije do 2030.

Na ovogodišnjem Danu Europe 9. svibnja Predsjedniku Vijeća EU je uručen takozvani „Izveštaj Vijeća mudraca EU“. U izradi izvještaja je sudjelovalo 12 stručnjaka s različitih područja, a cilj je bio tokom godine i pol savjetovanja dati projekciju Europske unije kroz narednih 20 godina. Jedan od članova Vijeća bio je i Rainer Münz, direktor odjela Istraživanja i razvoja Erste grupe. On je u intervjuu Die Zeitu objasnio neke od glavnih nalaza u izvještaju. Prema njegovim riječima, jaki gospodarski rast u narednim godinama nije vjerojatan u Zapadnoj Europi, ali zato jest u Istočnoj i Srednjoj Europi. Izvještajem se također apelira da se aktivnosti potrebne za uspješnost Europske unije ne smiju odgađati. Originalni intervju (na njemačkom) možete vidjeti [na internetskim stranicama Die Zeit](#).

FOTO: EUROPEAN COMMUNITIES, 2010

PRETPRISTUPNI FONDOVI

IPA 5. – Još tjedan dana do isteka roka za prijava projekata na 2. IPARD natječaj

Aktualni IPARD natječaj za mjere 101 i 103 objavljen je u travnju, a prijave su moguće od 17. svibnja do 7. lipnja. O natječaju smo pisali u prošlim izdanjima EU desk newslettera. Neslužbeno je najavljeno da bi sljedeći IPARD natječaj mogao biti objavljen prije jeseni.

IPA 5. – HUP s partnerima organizirao seriju radionica za IPARD konzultante

Krajem travnja i tokom svibnja održane su četiri dvodnevne radionice za konzultante na programu IPARD. Radionice su održane u Zadru, Puli, Velikoj Gorici i Petrinji, a na njima je sudjelovalo skoro 100 budućih savjetnika za pisanje projektnih aplikacija za program IPARD. Radionice je organizirao [Centar za europske pretpristupne procese Hrvatske udruge poslodavaca](#) (HUP-CEPP), u suradnji s drugim organizacijama, uključujući i Erste banku čiji su predavači prezentirali informacije o sufinanciranju investicija koje se prijavljuju na IPARD natječaje. Na taj je način nastavljena uspješna trogodišnja suradnja na području EU fondova dogovorena između HUP-a i Erste banke u siječnju 2007. godine.

IPA 5. – Objavljen pravilnik za Mjeru 301 „poboljšanje i razvoj ruralne infrastrukture“

U Narodnim novinama ([NN 61/2010](#)) od 19. svibnja 2010. godine objavljen je pravilnik za Mjeru 301 programa IPARD pod nazivom „poboljšanje i razvoj ruralne infrastrukture“. Mjera 301 je namijenjena jedinicama lokalne samouprave (općine i gradovi do 10.000 stanovnika prema Popisu stanovništva iz 2001. godine), kao i općinama nastalima nakon 2001. godine, prema Zakonu o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj. Ulaganja unutar Mjere 301. namijenjena su za sustav kanalizacije i pročišćavanja otpadnih voda, lokalne nerazvrstane ceste, toplane, te protupožarne prosjeke s elementima šumskih cesta. Maksimalna ukupna vrijednost prihvatljivog ulaganja ograničena je na 958.000 eura za ulaganja u sustav kanalizacije, pogone za pročišćavanje otpadnih voda i toplane te 405.000 eura za ulaganja u nerazvrstane ceste i protupožarne prosjeke s elementima šumske ceste.

[Agencija za plaćanja](#) će u sklopu ove Mjere raspisivati javne natječaje na koje će se slati projektne prijave. Dosad nije bilo objavljenih natječaja zbog toga što Mjera još nije akreditirana od strane Europske komisije. Nije poznat točni datum objave prvog natječaja, ali ta će informacija biti najavljena na internetskim stranicama Agencije, u Narodnim novinama i u EU desk newsletteru.

IPA natječaji na stranicama SAFU

Informacije o otvorenim, zatvorenim i budućim natječajima programa IPA dostupne su na internetskoj stranici [Središnje agencije za financiranje i ugovaranje \(SAFU\)](#), nadležne za objavu natječaja, ugovaranje, plaćanje i provedbu projekata iz EU fondova. Na istoj se stranici možete prijaviti za redovito primanje obavijesti o novim natječajima.

PROGRAMI ZAJEDNICE

Još uvijek otvoreni natječaji programa Inteligentna energija i Eko inovacije

eco-innovation

Podsjećamo da su u ožujku i travnju objavljeni godišnji natječaji za programe Inteligentna energija u Europi i Eko inovacije. O natječajima smo već pisali u [prošla 2 izdanja newslettera](#).

Rok za prijavu na natječaj za Program Inteligentna energija ističe **24. lipnja 2010.**

Projekti se na natječaj programa Eko inovacije mogu prijavljivati do **9. rujna 2010.**

Info dan za male i srednje poduzetnike u programu FP7

Hrvatski institut za tehnologiju i Hrvatska gospodarska komora organiziraju info dan na temu „Istraživanje u korist malih i srednjih poduzeća“ koji će se 7. lipnja održati u Heinzelovoj 69 u Zagrebu (prostorije HGK). Kotizacija se ne plaća, a prijaviti se možete [na internetskim stranicama Instituta](#).

PDV i sufinanciranje hrvatskih projekata u programu FP7

Ova je godina donijela dvije novosti za hrvatske korisnike sredstava Sedmog okvirnog programa za istraživanje i razvoj (FP7). Od prvog siječnja 2010. godine je stupio na snagu novi Pravilnik o porezu na dodanu vrijednost ([NN 149/2009](#)) na temelju kojeg je uspostavljena nova procedura vezana za oslobodenje od PDV-a. Za projekte financirane u sklopu programa FP6 i FP7, provedba oslobodenja od plaćanja poreza na dodanu vrijednost pri isporuci dobara i usluga vrši se prema odredbama članka 102. točka 6. Više informacija je dostupno [na internetskim stranicama Ministarstva znanosti](#).

Osim toga, Ministarstvo znanosti je [Odlukom od 4. ožujka 2010.](#) van snage stavilo prethodnu odluku iz 2008. godine o sufinanciranju aktivnosti u sklopu programa FP7. Nova se odluka primjenjuje retroaktivno od 1. lipnja 2009. godine.

Helpdesk za financije u programu FP7

Informacije o financijskim aspektima FP7 programa redovito se ažuriraju na internetskim stranicama [Financial Helpdeska](#) koji je nastao kao projekt u okviru 6. okvirnog programa, s ciljem olakšanja provedbe okvirnih istraživačkih programa. U sklopu Helpdeska dostupan je i FP7 vodič koji se redovito ažurira, a [zadnji put je osvježen 12. svibnja](#).

Financijski aspekti i nacionalne kontakt točke za FP7 projekte

Na zagrebačkom Fakultetu strojarstva i brodogradnje 7. je svibnja održano predavanje o financijskim aspektima projekata koji se financiraju iz Sedmog okvirnog programa za istraživanje i razvoj, a naglasak je bio na procesu

revizije već odobrenih projekata financiranih iz 6. okvirnog programa. Projekte su predstavili prof. Neven Duić s Fakulteta strojarstva i brodogradnje, voditeljica financijske službe Fakulteta elektrotehnike i računarstva, dipl.oec. Olga Županić i znanstvena menadžerica sa Sveučilišta u Rijeci, Ivana Ilijašić Mišić. Presentacije s kontaktima su dostupne [na internetskim stranicama Hrvatskog instituta za tehnologiju](#). Na radionici su sudionicima na raspolaganju bile i osobe koje imaju funkciju nacionalnih kontakt točaka (NCP) za različita područja u sklopu programa FP7. Njihovi kontakti se nalaze [na internetskoj stranici Ministarstva znanosti](#).

Daljnje pojednostavljenje okvirnih programa za istraživanje i razvoj

U kontekstu što većeg oslobađanja europskog istraživačkog potencijala radi ostvarenja strategije Europa 2020 objavljen je [plan za pojednostavljenje okvirnih istraživačkih programa](#), te je oformljena grupa [neovisnih stručnjaka](#) koji bi trebali revidirati sve aspekte programa FP7. Krajnji cilj je napraviti sudjelovanje u ovim programima transparentnim i privlačnim za najbolje istraživače i inovativna poduzeća iz Europe ali i šire.

Aktualni natječaji u programu FP7

Aktualni natječaji su objavljeni [na internetskim stranicama Europskog portala za istraživanje i razvoj - CORDIS](#).

PRIMJER PROJEKTA

LIFE – zaštita okoliša

U sklopu [Programa LIFE za treće zemlje](#), uspješno je implementiran hrvatski pilot projekt nadgledanja tla. Ciljevi projekta su bili uspostaviti nacionalne standarde i metode za program nadgledanja tla usklađen s EU standardima, identificirati lokacije za nadgledanje tla i potencijalne referentne centre za prikupljanje i analizu podataka te razviti prijedloge za financiranje izrade sustava za nadgledanje tla. Pilot projektom se predložene metode trebaju testirati. Dugoročno bi Program nadgledanja tla postao dio Hrvatskog sustava za informiranje o tlu, koji bi bio dio šireg Hrvatskog sustava za informiranje o okolišu. Do pokretanja ovog projekta u Hrvatskoj nije postojalo sustavno mjerenje parametara vezanih uz tlo. Hrvatska nacionalna strategija za okoliš, kao i Nacionalni akcijski plan za zaštitu okoliša te 6. akcijski plan za zaštitu okoliša Europske zajednice naglašavaju potrebu ovakvog mjerenja. Stvaranjem GIS baze podataka o hrvatskom tlu i njenim uklapanjem u integrirani sustav nadgledanja okoliša, projekt bi trebao pomoći donositeljima odluka da učinkovito odgovore na rizike zagađenja.

Ukupna vrijednost projekta je 800.000 eura, od čega je iz programa LIFE sufinancirano 540.000 eura. Nositelj projekta je bila Agencija za zaštitu okoliša, a voditeljica projekta Savka Kučar-Dragičević. Projektni partner je bio Poljoprivredni Fakultet u Zagrebu. Više informacija je dostupno [na internetskim stranicama projekta](#).

POLITIKE EU

U ovom izdanju predstavljamo osnovne informacije o dvjema međusobno povezanim politikama - Okoliš i Klimatske promjene - za koje su zadužene dvije različite Opće uprave Europske komisije. U Hrvatskoj je za oba ova područja nadležno [Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja](#), a u provedbi politike sudjeluju još [Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost](#) i [Agencija za zaštitu okoliša](#).

Klimatske promjene

Europska unija je već dugo predvodnica u suprotstavljanju klimatskim promjenama. Imala je ključnu ulogu u razvoju dvaju sporazuma Ujedinjenih naroda: prvog iz 1992. i Kyoto protokola iz 1997. godine. Europska komisija je 2000. godine pokrenula [Europski program za klimatske promjene](#), koji je doveo do usvajanja niza novih politika i mjera uključujući i [Europski sustav trgovanja emisijama](#). EU lideri su 2007. godine usvojili i integrirali pristup prema klimatskoj i energetske politici uz viziju transformiranja Europe u energetske visoko učinkovito gospodarstvo s niskim emisijama ugljika. Europa se obvezala da će do 2020. godine smanjiti štetne emisije za 20% u odnosu na stanje iz 1990. godine. Naknadno je ponudila da emisije smanji za 30% ukoliko će se i druge zemlje s velikim emisijama uključiti s razmjernim udjelima u sklopu budućeg globalnog klimatskog sporazuma. Kopenhaški dogovor postignut u prosincu 2009. godine trebao bi biti korak prema tom sporazumu, čija se uspostava očekuje 2013. godine. Međutim posljednja događanja o kojima pišemo na 3. stranici newslettera (Aktualnosti) vjerojatno ne idu u prilog ovim ciljevima.

[Četvrti izvještaj međuvladine komisije o klimatskim promjenama](#) pokazuje da je prosječna temperatura Zemljine površine od 1850. godine do danas porasla za 0,76° C. Većina zagrijavanja u proteklih 50 godina je vrlo vjerojatno prouzročena emisijama ugljik dioksida i drugih stakleničkih plinova nastalih kao posljedica ljudskih aktivnosti. Komisija predviđa da bi, bez poduzetih ikakvih mjera, prosječna globalna temperatura tokom ovog stoljeća porasla između 1,8 i 4,0 °C odnosno u najgorem slučaju za 6.4°C. Protokol iz Kyota traži od 15 tadašnjih zemalja članica EU da u periodu od 2008. do 2012. godine smanje svoje emisije 8% ispod razine izmjeren 1990. godine. [Nadzor emisija i povezane projekcije](#) pokazuju da bi ovaj cilj mogao biti ostvaren.

Povjerenica (prva) Opće uprave za klimatske promjene je [Dankinja Connie Hedegaard](#).

Okoliš

Osnovni ciljevi i načela provedbe politike zaštite okoliša utvrđeni su u [Glavi XIX Ugovora o EZ-u](#). Politika Zajednice u području okoliša pridonosi očuvanju, zaštiti i poboljšanju kvalitete okoliša, zaštiti ljudskog zdravlja, razboritom i racionalnom korištenju prirodnih bogatstava te promicanju mjera na međunarodnoj razini kojima se rješavaju regionalni ili svjetski problemi okoliša. Provedba politike se temelji na načelu opreza i načelu preventivnog djelovanja, odnosno na načelima da se šteta nanosena okolišu popravljiva prvenstveno na samom izvoru i da je plaća zagađivač. Prioriteti Europske komisije na području

okoliša za razdoblje od 2002. do 2012. godine sadržani su u [6. Akcijskom programu za okoliš](#).

Opća uprava za okoliš Europske komisije brine se da zemlje članice ispravno implementiraju zakonodavstvo EU na području okoliša. To radi na način da istražuje pritužbe građana i nevladinih organizacija te pokreće pravne radnje ukoliko ustanovi da je povrijeđen zakon EU. Opća uprava predstavlja Europsku uniju na području okoliša u slučajevima, kao što su međunarodni sastanci (Konvencija UN-a o bio-raznolikosti). Europski povjerenik za okoliš je [Slovenac Janez Potočnik](#).

Opća uprava financira projekte koji doprinose zaštiti okoliša u Europskoj uniji. Od 1992. godine je oko 2600 projekata financirano kroz [program Zajednice LIFE](#) – financijski instrument za okoliš.

Od 1. do 6. lipnja se u Bruxellesu održava [Zeleni tjedan](#), godišnja konferencija o politici zaštite okoliša, koja je ove godine posvećena bio-raznolikosti – jednoj od sastavnih komponenti ove politike.

PREDSTAVLJAMO DRŽAVE

Nastavljamo s predstavljanjem zemalja koje su uključene u Susjedsku politiku Europske unije i koriste financijski instrument Europske susjedne politike (ENPI). U ovom izdanju donosimo osnovne informacije o Alžiru i Tunisu.

ALŽIR

Nakon više od stoljeća vladavine Francuske, Alžirci su se 50-tih godina prošlog stoljeća borili za neovisnost do koje su došli 1962. godine. Tijekom 90-tih godina u Alžiru su trajali sukobi suprotstavljenih političkih strana u kojima je život izgubilo više od 100.000 ljudi. Na izborima 1999. godine pobijedio je Abdelaziz Bouteflika, koji je prošle godine pobijedio po treći put zaredom nakon promjene ustava koja je ograničavala broj mogućih predsjedničkih kandidatura. Od 2006. godine su se obnovili nemiri nakon što se jedna od skupina povezala s al-Qai'dom, nakon čega je uslijedio niz otmica i bombaških napada usmjerenih protiv Alžirske vlade i interesa zapadnih zemalja. Uz političku nestabilnost, Alžir se suočava s dugotrajnim problemima kao što su visok stopa nezaposlenosti, nedostatak stambenog prostora, nepouzdana opskrba strujom i vodom, korupcija i neučinkovitost javne uprave.

U gospodarstvu u većini sektora dominira država. Postupna liberalizacija od sredine 90-tih otvorila je dio gospodarstva privatnim domaćim i stranim investitorima. Okosnicu gospodarstva čine ugljikovodici, na koje otpada 60% proračunskih prihoda, 30% BDP-a i više od 95% prihoda od izvoza. Alžir je po rezervama prirodnog plina na 8. mjestu u svijetu, 4. je njegov izvoznik na svijetu, a 15. je zemlja po količini naftnih rezervi. Pad svjetskih cijena ugljikovodika tokom 2009. godine utjecala je na 40% pad prihoda u državni proračun, iako Vladu to nije potreslo s obzirom na osiguranje koje ima u deviznim rezervama od oko 150 milijardi USD. Vanjski dug Alžira iznosi tek oko 1% BDP-a. Vladini napori da diverzificira gospodarstvo

privlačenjem stranih i domaćih investicija van energetskeg sektora, zasad nisu dali mnogo rezultata u rezanju visoke nezaposlenosti i poboljšanju životnog standarda. Dopunski zakon o financijama donesen u srpnju prošle godine, uveo je stroge restrikcije na uvoz, te zahtijeva da nove strane investicije moraju biti u mješovitom vlasništvu od čega barem 51% udjela moraju imati alžirski partneri. U kombinaciji sa zabranom uvoza farmaceutskih proizvoda koji se lokalno proizvode, doveo je do nestašice nekih roba na domaćem tržištu, te suzdržanosti stranih investitora. Izgradnja infrastrukture, razvoj bankovnog sektora i druge strukturne reforme usporene su zbog korupcije i otpora birokracije.

Robna razmjena Hrvatske i Alžira je u 2008. godini iznosila 15,1 milijuna USD, a u 2009. 20,6 milijuna USD. Na prvom mjestu hrvatskog izvoza, koji je u 2009. godini iznosio 19,8 milijuna USD, bile su bešavne cijevi i šuplji profili, od željeza (58,71%), a na drugome električni transformatori, statički pretvarači (11,51%), a u uvozu (867.000 USD u 2009. godini) su prednjačili turboblazni i turbopropelerni motori (41,46%) i šećer (36,89%).

TUNIS

Rivalitet između francuskih i talijanskih interesa u Tunisu kulminirao je francuskom invazijom 1881. godine i proglašenjem protektorata. Na ostvarenje neovisnosti se čekalo sve do 1956. godine nakon čega je prvi predsjednik Habib Bourguiba uspostavio jednopartijsku državu. Na vlasti je ostao sve do 1987. godine kad ga je zamijenio Zine el Abidine Ben Ali koji služi već 5. predsjednički mandat zaredom. U međunarodnim odnosima Tunis zadržava umjereni, nesvrstani pristup, dok unutar države postoje pritisci za uspostavljanje otvorenijeg društva. Odnosi Tunisa i Europske unije su regulirani sporazumom potpisanim prije 15 godina. U prvoj polovici svibnja je u Bruxellesu dogovorena izrada naprednog statuta o suradnji. Osnovana je ad hoc radna grupa koja bi trebala početi raditi u lipnju, kako bi rezultati bili vidljivi do kraja ove godine. Statut bi naglasak stavio na intenzivniji politički dijalog, usklađivanje zakonodavstva te sveobuhvatni i detaljni sporazum o trgovini.

FOTO: © BISHKEKROCKS, WIKIPEDIA.ORG, TUNIS

Tunis ima raznovrsno gospodarstvo, u kojem su najvažniji poljoprivreda, rudarstvo, turizam i prerađivački sektor. Vladina kontrola gospodarskih aktivnosti je još uvijek značajna ali je u proteklom desetljeću donekle popustila s pojačanom privatizacijom, pojednostavljenjem porezne strukture i opreznijim pristupom zaduživanju.

Progresivna socijalna politika je također doprinijela povećanju životnog standarda, ali ne podjednako u svim regijama. Realni rast, koji je u proteklom desetljeću prosječno iznosio skoro 5%, usporio je u 2008. godini na 4,6% te 0,3% u 2009. godini zbog gospodarske kontrakcije i usporenja potražnje za uvozom u Europi – tuniskom najvećem izvoznom tržištu.

Razvoj prerađivačke industrije, oporavak poljoprivredne proizvodnje i jaki rast u području usluga ponešto su ublažili gospodarski učinak smanjenog izvoza.

Tunisu i dalje trebaju visoke stope rasta kako bi otvorio mogućnosti zapošljavanja za već velik broj nezaposlenih, te za rastući udio visoko obrazovanog stanovništva. Ono što se može očekivati u narednom razdoblju je privatizacija industrije, liberalizacija propisa o ulaganjima s ciljem povećanja stranih ulaganja, povećanje učinkovitosti javne uprave, smanjenje trgovačkog deficita, smanjenje društveno ekonomskih razlika u siromašnim dijelovima zemlje na jugu i zapadu.

Robna razmjena Hrvatske i Tunisa je u 2009. godini iznosila 28,8 milijuna USD. Od toga je hrvatski izvoz iznosio 8,8 milijuna USD, a najveći udjel u izvozu su imala naftna ulja i ulja od bitumenskih minerala (52,58%) te kukuruz (28,67%). Kod uvoza (20 milijuna USD) su najznačajniji udio imali obuća i odjeća (59,10%) te sol (19,30%).

CRTICE O PRISTUPANJU

- Ministar pravosuđa Ivan Šimonović je 5. svibnja nakon sastanka u Bruxellesu s povjerenicom za pravosuđe Viviane Reding izrazio uvjerenje da će poglavlje Pravosuđe i temeljna prava u pristupnim pregovorima biti otvoreno u lipnju. Reкао je da se sada nazire sadržaj mjerila koje će EU postaviti Hrvatskoj za zatvaranje ovog poglavlja. Jedan od većih problema u hrvatskom pravosuđu predstavljaju dugogodišnji neriješeni sudski predmeti. Pripremljen je akcijski plan da se za tri godine riješe svi zaostaci. Posebno je važno riješiti zaostatke na trgovačkim sudovima gdje je zbog neriješenih sudskih sporova zarobljeno 40 milijardi kuna. Snizit će se pristojbe za otvaranje stečajeva kako bi se ti postupci otvarali pravodobno, u fazi kada se određeno poduzeće još može spasiti. Planira se i privremeno povećanje sudaca i sudačkih savjetnika na trgovačkim sudovima.
- Ministar financija Ivan Šuker je 18. svibnja izjavio da je Europska unija pozitivno ocijenila hrvatski pretpripristupni ekonomski program i Vladin program gospodarskog oporavka. Šuker je u Bruxellesu sudjelovao na redovitom godišnjem sastanku ministara gospodarstva i financija na kojem se razgovara o fiskalnoj i ekonomskoj politici. Odbacio je predviđanja da Hrvatska neće iskoristiti novac koji je za nju osiguran u europskim fondovima. Smatra da je ostalo dovoljno vremena da svi izrade projekte i da Hrvatska iskoristi velik dio europskih fondova.
- Europska komisija je 25. svibnja potvrdila da je predala nacrt pregovaračkog stajališta za poglavlje Pravosuđe i temeljna prava i sada se oko otvaranje pregovora u tom poglavlju moraju suglasiti zemlje članice EU-a. Prošlog tjedna je u Hrvatskoj boravio haški tužitelj Serge Brammertz, od čije će ocjene uvelike ovisiti skoro otvaranje pregovora u tom poglavlju. Brammertz je nakon susreta s premijerkom Jadrankom Kosor 28. svibnja izjavio da su razgovarali općenito o suradnji Hrvatske s Haaškim sudom, ali ponajviše o vojnim dokumentima. Izrazio je nadu da će se postići dodatni rezultati u istrazi tzv. topničkih dnevnika. Vjeruje da postoje razni putovi u istrazi koji se još mogu istražiti te je dodao da mu je drago čuti da će se to i učiniti. Izvješće o suradnji Hrvatske s Haagom trebalo bi biti predstavljeno Vijeću sigurnosti UN-a 18. lipnja. Pravosuđe i temeljna prava jedno je od tri poglavlja koja još nisu otvorena. Druga dva su Tržišno natjecanje i Vanjska, sigurnosna i obrambena politika.
- Povjerenik Europske komisije za okoliš Janez Potočnik je 28. svibnja u Zagrebu izrazio očekivanje da Hrvatska zatvori pregovaračko poglavlje Okoliš u prvoj polovici belgijskog predsjedanja EU-om, odnosno trećem kvartalu 2010. godine. Po njegovim riječima, zaštita okoliša je jedan od ključnih sektora pregovora. Istaknuo je da će u područjima poljoprivrede i okoliša većina hrvatskih zakona i djelovanja u budućnosti biti utemeljena na pravnoj stečevini EU. Objasnio je da se radi o stvarno važnom i izazovnom području oko kojeg se 80% nacionalnih zakona u EU temelji na odlukama koje se zajednički donose u Bruxellesu. Potočnik je dodao da je bitno povećati sposobnost za apsorpcijom dostupnih EU fondova, tj. IPA programa koji je trenutno dostupan, a potom strukturnih i Kohezijskog fonda.

IMPRESSUM

Izdavač: Erste&Steiermärkische Bank d.d.
Hrvatska, 51000 Rijeka, Jadranski trg 3a – EU desk

Predsjednik Uprave: Petar Radaković

Dizajn: Marketing ESB

Uređuje: Goranka Crnković

Priprema: Zoran Birimiša

Fotografija na naslovnici: sxc.hu

Sva dosadašnja izdanja dostupna su na stranici: www.erstebank.hr/eunews.

Na istoj se stranici možete prijaviti za primanje newslettera putem e-maila.